

حسینیان، روح‌الله

تجربہ‌ی مشروطیت.

تألیف: روح‌الله حسینیان.

تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۵.

۱۴۰ ص. (مرکز اسناد انقلاب اسلامی: ۴۰۷)

تاریخ معاصر ایران. ۲۴)

۹۰۰۰ ریال: 3- 129- 419- 964 ISBN

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. ایران - تاریخ - انقلاب مشروطه، ۱۳۲۴-۱۳۲۷ ق.

الف. مرکز اسناد انقلاب اسلامی ب. عنوان

۹۵۵/۰۷۵

DSR ۱۴۰۷/ج ۳

تجربه‌ی مشروطیت

www.ketab.ir

انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

عنوان: تجربه‌ی مشروطیت

تألیف: روح‌الله حسینیان

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۸۵

شمارگان: ۲۵۰۰ قیمت: ۹۰۰ تومان

حروف چینی و لیتوگرافی: انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۶۴-۴۱۹-۱۲۹-۳

ISBN: 964-419-129-3

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبروی پمپ‌بنزین اسدی، پلاک ۳۰۹۴.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irde.ir

نمایندگی‌های فروش در تهران:

- خ انقلاب اسلامی: خ ۱۲ فروردین، تلفن: ۶۶۲۶۰۱۲۶، بخش روایت
- بخش کوهسار: خ انقلاب اسلامی، خ اردی‌بهشت، تلفن: ۶۶۴۹۲۵۴۱
- خ انقلاب اسلامی، تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳، کتابفروشی دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- شبکه اندیشه: م انقلاب اسلامی، ابتدای خ آزادی، تلفن: ۶۶۹۲۵۱۲۷
- نیاوران، روبروی کامرانیه شمالی، تلفن: ۲۲۲۸۵۹۶۹، فروشگاه بزرگ شهر کتاب
- طرح نو: م فاطمی، خ بیستون، کوچه‌ی ۱۶، پلاک ۲۲، تلفن: ۸۸۸۰۲۲۳۲
- م فردوسی، خ سیهد قری، تلفن: ۸۸۸۹۷۸۱۲، روایت فتح
- بخش مقدار: انصریه، ۱۵ متری اول، تلفن: ۰۹۱۲۳۰۵۷۷۱۵
- خ شریعتی، قبل از پل سیدخندان، تلفن: ۸۸۵۰۵۵۱۳۰۱۵، فرهنگسرای اندیشه
- کتاب ما، خ شریعتی، نرسیده به میدان قدس، تلفن: ۲۲۲۱۶۰۰۷۸
- خ پاسداران، خ زمر، تلفن: ۲۲۸۵۶۱۲۲۰۵، نشر فرهنگ و معارف اسلامی
- شهر کتاب نپتون، م امام حسین (ع): خ دماوند، نبش خ کهن، تلفن: ۷۷۵۹۰۰۹۳۰۹۴
- خ ولیمصر، نبش فاطمی، تلفن: ۸۸۹۷۵۵۸۱۰۲، انتشارات بدرقه جاویدان
- کتاب مرجع، بلوار کشاورز، خ فلسطین، شماره ۱۲۸، تلفن: ۸۸۹۶۱۳۰۳

فهرست مطالب

مقدمه	۷
-------	---

فصل اول

انقلاب مشروطه در ایران	۹
استبداد و ناکارآمدی حکومت	۱۲
فساد اخلاقی	۱۶
فساد سیاسی	۱۸
به سوی انقلاب	۲۰
مهاجرت صغری	۲۴
جنبش دوباره	۲۹
شهیدی از روحانیت	۳۲
مهاجرت کبری	۳۴
بست نشینی مردم در سفارت انگلیس	۳۸
تغییر خواست متحصنین	۴۱
چرایی و چگونگی تحصن در سفارت انگلیس	۴۵
تشکیل مجلس و آغاز اختلافات	۵۱
مهاجرت شیخ فضل الله نوری به حرم عبدالعظیم حسنی	۵۸

- سخت‌گیری دولت و آزادیخواهان نسبت به شیخ فضل‌الله نوری... ۶۶
- زمینه‌های استبداد صغیر ۶۷

فصل دوم

- ایدئولوژی نهضت مشروطه ۷۱
- ابهام ایدئولوژیک ۷۳
- توجیه شرعی مشروطه ۷۸
- مراجع وقت و مشروطیت ۸۲
- مرجع مخالف مشروطه ۹۱
- افکار و اندیشه‌ی شیخ فضل‌الله نوری ۹۵
- سرنوشت شیخ فضل‌الله ۱۰۱
- نتایج و پیامدهای انقلاب مشروطه ۱۰۷
- اجرا نشدن اصل دوم متمم قانون اساسی ۱۰۹
- منابع و مآخذ ۱۱۳

مقدمه

صد سال از انقلاب مشروطه می‌گذرد. انقلاب مشروطه یکی از تحولات ایران معاصر است که در خور مطالعه، بررسی و ارزیابی چندباره است.

عوامل این انقلاب چه بود؟ چه حوادثی در شکل‌گیری آن اثر داشت؟ چه کسانی آن را به وجود آوردند؟ انگیزه‌های بنیان و مردم چه بود؟ آیا این انقلاب ایدئولوژی از پیش تدوین شده‌ای داشت یا نه؟ سؤالاتی هستند که باید مورد مطالعه قرار گیرند.

به مناسبت صدمین سالگرد مشروطه مرکز اسناد انقلاب اسلامی تصمیم گرفت کتابی مختصر، اما جامع منتشر نماید. کتاب تجربه‌ی مشروطه کتابی مختصر و بر مبنای منابع دست اول است که به سؤالات ذکر شده پاسخ می‌گوید. این کتاب در دو فصل نگاشته شده است: فصل اول به عوامل، زمینه‌ها و سیر حوادث و نقش نخبگان می‌پردازد و در فصل دوم، ایدئولوژی و اندیشه‌های بنیان‌گذاران مشروطه را مورد مطالعه قرار می‌دهد و در پایان اشاره‌ای به پی‌آمدهای مشروطه و تجربه‌ی گران‌قیمت آن در انقلاب اسلامی دارد.

این کتاب قبل از آنکه تحلیلی وسیع بر انقلاب مشروطه باشد، طرحی

جامع در بازخوانی مجدد انقلاب مشروطه را پیشنهاد می‌دهد. امید است این کتاب مورد توجه اهل مطالعه قرار گیرد.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

www.ketab.ir